

İLKÖĞRETİM İKİNCİ KADEME ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK PROFİLLERİ: YOZGAT İLİ ÖRNEĞİ¹

Damla BULUT

Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi ABD, Niğde.

Emin ALTAY

Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu, Yozgat.

Özet

Bu araştırmada, Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik profillerinin incelenmesi ve mevcut duruma yönelik öneriler sunulması amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu Yozgat il merkezinde bulunan özel bir ilköğretim okulu ve bir devlet okulu ile il merkezinden uzakta bulunan bir devlet okulunun ikinci kademesinde öğrenim gören 417 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin çoğunluğunun günlük hayatında müzik dinlemeyi sevdiği ve eğlenme amacıyla müzik dinledikleri, genel olarak popüler kültürün ürünü olan müzik türleri ve sanatçıları dinledikleri, dinledikleri ve sevdikleri bu sanatçıları kendilerine örnek aldıkları, yaşadıkları çevrede müziksel etkinliklerin düzenli şekilde yapılmadığı, kendi müzik tercihleri ile ailesinin müzik tercihlerinin farklı olduğu, çoğunluğunun televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programlardan klipleri ve müzik yarışmalarını takip ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, İkinci Kademe, Müzik Eğitimi, Müzik Profili.

MUSICAL PROFILES OF SECOND LEVEL STUDENTS IN PRIMARY EDUCATION: SAMPLE OF YOZGAT CITY

Abstract

Examining musical profiles of second level students in primary education at Yozgat province and recommendations on the existing situation are aimed in this study. Sample group of the research consists of 417 students currently attending to second level of a private primary education school and a state-owned primary education school at Yozgat provincial center and of a state-owned primary education school far from provincial center. Results obtained in the study includes findings such as most of the students enjoy listening music in their daily lives and listen to music for entertainment purposes, that in general they prefer music genres and artists which are produced by popular culture, that they consider the artists they listen and like as models, that musical activities are not held regularly in the area they live, that there is a

1 Bu araştırma Ağustos 2009'da Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde tamamlanan "Yozgat İlindeki İlköğretim Düzeyi Öğrencilerinin Müzik Profillerinin İncelenmesi" başlıklı Yüksek Lisans tezinden hareketle oluşturulmuştur.

difference between their musical preferences and those of their families, and that most of them follow video clips and music competitions from music programmes on television and radio.

Keywords: *Primary Education, Second Level, Musical Education, Musical Profile.*

1. Giriş

Müzik dinlemek, müzik beğeni ve tercihlerine sahip olmak bilmeyi ve gelişmeyi gerektirmektedir. Bilmek ve gelişmek ise bir süreç içerisinde çeşitli değiştiricilerle girilen etkileşimler ve kazanımlar sonucu gerçekleşir. Bu etkileşim ve kazanım sürecini kültür olarak tanımlamak mümkündür.

Kültür, doğuştan başlayarak bilinçli ya da bilinçsiz edindiğimiz, içimize sindirdiğimiz, özümlediğimiz bilgilerin tümüdür. (Kaplan, 2005: 59). Bu bilgiler maddi ve manevi mirasların toplamıdır. Burada maddi miras ile mimari yapılar, ilim ve bilgi toplamı teknik yöntem ve aletler, idari mekanizma ve yapı, sanat eserleri, manevi miras ile ise fikir ve düşünce sistemleri, inançlar, örf ve adetler, değer ve hükümler, teşkilatlanma usulleri, sanat ve eğlence anlayışları, müzik vb.ler kastedilmektedir (Doğan, 2000: 313). Kültür denilince insanlar, insan toplulukları, toplumlar ve tüm insanlık tarafından oluşturulup geliştirilen yaşam tarzlarının, yaşam biçimlerinin her biri, toplamı, tümü veya bütünü anlaşılır (Uçan, 2005: 9).

Bireylerin gelişimi için önemli olan kültür, toplumların yaşamlarını devam ettirebilmeleri bakımından da hayati öneme sahiptir. Çünkü kültür toplumun tarihsel süreç içinde oluşan ortak değerlerini, eğilimlerini, duyuş-davranış biçimlerini, yaratıcılığını, bilgi, deney ve düşün birikimlerini hayat içinde süzerek kuşaktan kuşağa aktaran topluma süreklilik kazandıran bir olgudur (Sun, Katoğlu, 1993: 64).

Uçan'a göre (2005: 10) kültürün en önemli boyutlarından, en temel alanlarından ve başlıca değişkenlerinden biri müziktir. Müzik, o toplum hakkında ulaşılmak istenen çeşitli bilgileri, önemli belirleyici kesitleri bünyesinde bulunduran temel bir kültür ögesidir (Bulut, 2008, 150). Kendine özgü bir yapısı olan müzik kültürü ise, içinde onun da yer aldığı kültürün bütünü, onu oluşturan insan, onun yaşadığı dünya ve onunla birlikte tüm gök varlıklarının kapsandığı evren geçmişten günümüze süregelen ve günümüzden geleceğe uzanan bir evrim süreci içindedir. Bu bağlamda üzerinde yaşadığımız dünya evren evriminin, insan dünya evriminin, kültür insan evriminin, müzik kültürü ise insan ve kültür evriminin bir parçasıdır (Uçan, 2005: 9). Bu bağlamda müzik kültürü kısaca bir toplumun geçmişten gelen müzikal birikimlerinin miras yoluyla sonraki kuşaklara aktarımı şeklinde tanımlanabilir.

Toplumların içinde buldukları hızlı ve ani sosyal değişme, yoğun kentleşme ve kitle iletişim araçlarının önemli bir yere sahip olması gibi nedenler yüzünden, modernleşme çabasının sonucu olarak "Kitle" olgusu ortaya çıkmıştır. Modern toplum yapısıyla ortaya çıkan kitlenin, kendine özgü yasama biçimine de "Kitle Kültürü, Popüler Kültür" denilmektedir (Eroğlu, 2000: 128).

Popüler kültür, gündelik yaşamın kültürüdür ve dolayısıyla gerçekliğin olumsuz yanlarından kurtulmaya yarayan ve yapay mutluluklar üreten bir kültürdür (Ok-tay, 1997: 23). Bu kültürün etkisinde kalmadan kültür-müzik ilişkisinde nedenselliklerin kesişme noktaları, sosyal çevre ve müzik yapısı arasındaki ilişki, insanın müziği tarihsel olarak nasıl düzenlediği, sosyal olarak nasıl kurduğu ve bireysel olarak nasıl yarattığı, nasıl hissettiği ve nasıl davrandığı, müziksel sembollerin nasıl işlendiği sorularına alınan yanıtlar, tarihsel-toplumsal ortak bağ ve bütünlük dengesinde, kültür-müzik ilişkisinin etki gücünün kavranmasını sağlayabilir (Kaplan, 2005: 15). Günümüz koşullarında kültür-müzik ilişkisi incelendiğinde bahsedilen durumların gerçekleşmediği, insanların özellikle genç kuşağın popüler kültürün etkisine ister istemez girdiği, ancak nitelikli müzik eğitimi alan bireylerin bunu sağladığı ve böylelikle kültür-müzik ilişkisini sağlıklı olarak kurabildiği görülmektedir.

Müziğin, çocuğu yaratıcılığa yöneltmek, dikkatini geliştirmek, ilgi ve yeteneğini sergilemek, toplumun bir bireyi olduğunu fark ettirmek, yaşadığı çevreyi algılamasını sağlamak, düşüncelerini davranışa dönüştürmek gibi sıralayacağımız hedefleri vardır (Dinçer, 1992: 77). Bu hedefler doğrultusunda müzik, kültürel bir dışavurum eylemidir. Bu nedenle tüm müzik eğitimi süreçlerinde bireyin müziko-kültürel kimliğini dışa vurması, koruması, geliştirmesi desteklenmelidir (Yurtseven, 2000: 20).

Uçan'a göre (1996: 15) müzik eğitimi, bireyin içinde yaşadığı, her gün yüz yüze olduğu müziksel çevresiyle sağlıklı bir etkileşimde bulunabilmesini, müziğin yaratım, üretim, yorum, kullanım ya da tüketimine doğrudan ya da dolaylı olarak, bilinçli ve bilgili olarak katılabilmesini ve giderek müziksel yaşamın gelişmesine katkılarda bulunabilmesi için gerekli davranışlarla donatılmasını amaçlamalıdır. Bu bağlamda nitelikli müzik eğitiminin, topluma aktif şekilde girmeye hazırlanan genç nesiller üzerinde, toplumun kültürel seyri bakımından hayati önem taşıdığı söylenebilir. Çocuklar, ülkenin gelecekteki müzik kültürünü belirleyecek insanlar olduklarına göre, bugün onların alacağı müzik eğitimi ve müziksel aktarım, ülkemizin gelecekteki müzik kültürünün büyük bir kısmını oluşturacaktır. Burada örgün eğitimin ilkökul kademesinde yapılan müzik eğitimi çok büyük önem taşımaktadır. Çünkü, bu dönemde çocukların doğrudan ve dolaylı olarak kişilik gelişiminde, iletişim kurmalarında, düşünce sistemini geliştirmelerinde, duygularını ifade etmelerinde müzik çok önemli rol oynar ve müziksel yetenekleri en açık şekilde kendini gösterir (Uçan: 1996).

Ancak müzik eğitimi sadece örgün ve yaygın eğitim kurumları çerçevesinde düşünülmemelidir. Çünkü çocuk okul çağına gelene kadar bu konuda bir birikim edinir. Bu birikim de aile için sağlanmaktadır. Dolayısıyla, çocukluktan-yetişkinliğe geçişlerini farklı kültürel çevrelerde tamamlayan bireyler arasında müziği algılama, anlamlandırma, beğeni ve anımsama gibi noktalarda belirgin farklılıklar gözlenmesi doğal olacaktır. Çocuğun kültürel kişiliği ya da özgün kültürel kimliği, doğduğu andan itibaren ailesinin etkisiyle üyesi bulunduğu toplumun kültürel normları ışığında şekillenmektedir. Yetişkin bir birey olarak gelecekte sahip olacağı "müzikal-kültürel beğenilerin" temeli henüz okul çağına gelmeden, yine aile ve yakın çevresinde atılmakta-

dır (Paşaoğlu, 2005: 239-240).

Müzik kültürünün kazanıldığı ya da oluştuğu bir diğer ortam da iletişim ortamıdır. Hatta çocuklar için beklide en etkileyici unsur kitle iletişim araçlarıdır. Bu durum müzik kültürü için hem olumlu hem de olumsuz sonuçlar verebilecek potansiyele sahiptir. Günümüzde televizyon yapımcılarının önemli hedef kitlelerinden birinin çocuklar ve gençler olduğunu düşünecek olursak, medyanın, popülerleştirdiği müzikler sayesinde bu hedef kitle üzerinde kültürel egemenlik kurduğu söylenebilir.

2. Problem Durumu

Türkiye coğrafyası sanatın hemen hemen her çeşidinin barındığı zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Binlerce yıllık insanlık tarihi boyunca farklı medeniyetlerin, farklı kültürlerin ve farklı müziklerin yaşatıldığı bu topraklarda zamanla birlikte değişen kültürler birbirlerinin yerini alarak kültürel bir mirası günümüze bırakmışlardır. Bu birikime bir de yakın tarihin ve milli kültürün ürünü olan müzikal değerler eklendiğinde Anadolu'nun müzik kültürü bakımından ne kadar zengin olduğu daha net ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin bu zengin müzik kültürüne rağmen, 20. yüzyılda tüm dünyada kendini kabul ettiren popüler kültürün de etkisinde kalan genç nüfusun, sanat kaygısının pek de duyulmadığı müziklere rağbet göstermeleri, millet olarak sahip olduğumuz müzikal kültürden istifade edemediklerini düşündürmektedir.

Günümüzde kitle iletişim araçlarının yaygın etkisi, kültürel aktarım, ekonomik etkenler ve eğitim durumu gibi değişiricilerden etkilenen müzik kültürü, her bireyin şahsında değişkenlik gösterebilmektedir. Bu değişkenlikten Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin hangi boyutta ve ne şekilde etkilendiklerinin, söz konusu kitlenin müziksel tercihlerinin ne yönde geliştiğinin ve bu gelişmelerin sebeplerinin incelenmesi ve bu doğrultuda ilköğretimin ikinci kademesinde öğrenim gören öğrencilerin müzik profillerinin² tespit edilmesi araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik profilleri nedir ?” olarak belirlenmiştir.

3. Amaç

Bu araştırmanın amacı, Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik profillerinin tespit edilip incelenmesi ve mevcut duruma yönelik öneriler sunulmasıdır.

4. Önem

2 Müzik Profili: Bireylerin ekonomik, kültürel, ailevi ve sosyal yapıları doğrultusunda oluşan müziksel tercihlerini, beğenilerini, ifade etmektedir.

Bu araştırma, popüler kültürün ve kitle iletişim araçlarının hakim olduğu ülkemizin müzik kültürüne değinmesi, müzik kültürünü oluşturan öğeler ışığında, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müziksel profillerini incelemesi, araştırmanın Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencileri üzerinde yapılarak, ülkemizin benzer özellikler taşıyan şehirlerindeki aynı yaş grubundaki öğrencilere dair müzik eğitimcileri için bir örnek teşkil etmesi, bu konudaki eksiklikleri tespit edip çözüm önerileri getirmesi bakımından önemlidir.

5. Yöntem

Araştırma betimsel niteliktedir. Araştırmanın evrenini Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencileri, örneklem grubunu ise 2008-2009 eğitim öğretim yılında Yozgat il merkezinde bulunan farklı sosyo-ekonomik düzeylerdeki özel bir ilköğretim okulu (Özel Ergin Koleji) ve bir devlet okulu (Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu) ile il merkezinden uzakta bulunan bir devlet okulunun (Gazi Mustafa Kemal İlköğretim Okulu) ikinci kademesinde öğrenim gören 417 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada konunun kuramsal temellerinin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Bunun yanında Yozgat ilindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik profillerini tespit etmek amacıyla söz konusu öğrencilere anket uygulanmıştır. Uygulanan anket araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Anketin kapsam geçerliğinin belirlenmesinde uzman görüşü alınmıştır.

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilen veriler istatistiksel işlemlere tabii tutulup analiz edilmiştir. İstatistiksel çözümler için SPSS paket programından yararlanılmıştır. Anılan paket programdan yararlanarak öğrencilerin müzik profilleri belirlenmiştir. Bunun için frekans (f), yüzde (%) hesapları yapılmıştır.

6. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma bulguları ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar tablolar halinde yer almaktadır.

Tablo 6.1. Öğrencilerin günlük hayatta müzik dinlemekten hoşlanma durumları

Seçenekler	f	%
Evet	404	96.9
Hayır	13	3.1
Toplam	417	100

Tablo 6.1.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 96.9'unun günlük hayatında müzik dinlemekten hoşlandığı, % 3.1'inin ise hoşlanmadığı görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çok büyük bir çoğun-

luğunun günlük hayatında müzik dinlemekten hoşlandığı söylenebilir.

Tablo 6.2. Öğrencilerin müzik dinleme amaçları

Seçenekler	f	%
Eğlenmek	194	47.3
Dinlenmek	113	27.6
Boş zamanı değerlendirme	68	16.6
Amacım yok	17	4.1
Kültür kazanmak	7	1.7
Kendimi ifade etmek	7	1.7
Sevdiğim için	3	0.7
Repertuar geliştirmek	1	0.2
Toplam	410	100

Tablo 6.2.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 47.3'ünün eğlenmek için, % 27.6'sının dinlenmek için, % 16.6'sının boş zamanlarını değerlendirmek için, % 4.1'inin herhangi bir amaç olmaksızın, % 1.7'sinin kültür kazanmak için ve kendini ifade etmek için, % 0.7'sinin sevdiği için, % 0.2'sinin de repertuar geliştirmek için müzik dinlediği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarıya yakınının müziği eğlenme amacıyla dinlediğini söylenebilir. Geriye kalanların çoğunluğunun da dinlenmek ve boş zamanlarını geçirmek için müzik dinledikleri sonucu çıkarılabilir. Kültür kazanmak için müzik dinlediğini ifade edenlerin % 1.7 gibi küçük bir oranda kalması, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin müzik dinleme amaçlarında kültürel kaygıların geri planda kaldığını düşündürmektedir.

Tablo 6.3. Öğrencilerin müzik dinleme sıklıkları

Seçenekler	f	%
Boş zamanlarımda	256	62.3
Her gün belli saatlerde	73	17.8
TV-Radyoda duydukça	37	9
Neredeyse tüm gün	28	6.8
Canım sıkıldığında	17	4.1
Toplam	411	100

Tablo 6.3.'te örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 62.3'ünün boş zamanlarında, % 7.8'inin her gün belli saatlerde, % 9'unun televizyonda veya radyoda duyduğunda, % 6.8'inin neredeyse tüm gün, % 4.1'inin de canı sıkıldığında müzik dinlediği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çok büyük bir çoğun-

luğunun müziği boş zaman etkinliği olarak gördüğü söylenebilir. Her gün belli saatlerde ve neredeyse tüm gün müzik dinleyenlerin toplamının % 24 olması kasıtlı, periyodik ve sürekli müzik dinleyenlerin azınlıkta olduğunu göstermektedir.

Tablo 6.4. Öğrencilerin en çok dinledikleri müzik türleri

Seçenekler	f	%
Pop müzik	172	42.2
Rap müzik	130	31.9
Arabesk müzik	40	9.6
Rock müzik	31	7.6
Dini müzik-ilahi	14	3.4
Türk halk müziği	9	2.2
Bütün türler	5	1.2
Klasik batı müziği	4	1
Yabancı müzikler	2	0.2
Türk sanat müziği	1	0.2
Toplam	408	100

Tablo 6.4.'te örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 42.2'sinin pop müziği, % 31.9'unun rap müziği, % 9.6'sının arabesk müziği, % 7.6'sının rock müziği, % 3.4'ünün dini müziği, % 2.2'sinin Türk halk müziğini, % 1'inin klasik batı müziğini, % 0.5'inin yabancı müzikleri, % 0.2'sinin de Türk sanat müziğini, en çok dinlediği müzik türü olarak belirttiği, ayrıca öğrencilerin % 1.2'sinin tür ayırt etmeksizin tüm müzikleri dinledikleri görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin en çok dinledikleri müzik türlerinin pop müzik ve rap müzik olduğu söylenebilir. Türk halk müziği ve Türk sanat müziğinin toplam oranının %2.4 olarak gerçekleşmesi, geleneksel müziklerimizin örneklem grubundaki öğrenciler tarafından çok az tercih edildiği şeklinde yorumlanabilir. Öte yandan pop müzik ve rap müziğin en çok dinlenen müzik türleri olarak belirlenmesi, kitle iletişim araçlarının ve popüler kültürün etkisinin bir yansıması olarak değerlendirilebilir.

Tablo 6.5. Öğrencilerin en çok dinledikleri sanatçılar

Seçenekler	f	%
Ceza	134	32.1
Yusuf Güney	66	15.8
Sagopa Kajmer	54	12.9
D. J. Akman	37	8.8
İsmail YK	36	8.6
Gülben Ergen	35	8.3

Seçenekler	f	%
Emre Aydın	24	5.7
Serdar Orta	19	4.6
Grup Hepsi	17	4.1
Hadise	17	4.1
Rafet El Roman	16	3.8
Şebnem Ferah	15	3.6
Orhan Gencebay	14	3.4
Ferhat Gcer	14	3.3
Müslüm Gürses	12	2.8
Ferdi Tayfur	11	2.6
İbrahim Tatlıses	10	2.4
Aslı Güngör	9	2.1
Teoman	8	1.9
Dursun Ali Erzincanlı	7	1.7
Ankaralı Namık	6	1.4
Ebru Gündeş	4	1
Gece Yolcuları	4	0.9
Mustafa Demirci	2	0.4
Neşet Ertaş	1	0.2

Tablo 6.5.'te örnekleme grubunu oluşturan öğrencilerin % 32.1'inin Ceza'yı, % 15.8'inin Yusuf Güney'i, % 12.9'unun Sagopa Kajmer'i, % 8.8'inin D.J. Akman'ı, % 8.6'sının İsmail YK'yı, % 8.3'ünün Gülben Ergen'i, % 5.7'sinin Emre Aydın'ı, % 4.6'sının Serdar Orta'ı, % 4.1'inin Grup Hepsi'yi ve Hadise'yi, % 3.8'inin Rafet El Roman'ı, % 3.6'sının Şebnem Ferah'ı, % 3.4'ünün Orhan Gencebay'ı, % 3.3'ünün Ferhat Gcer'i, % 2.8'inin Müslüm Gürses'i, % 2.6'sının Ferdi Tayfur'u, % 2.4'ünün İbrahim Tatlıses'i, % 2.1'inin Aslı Güngör'ü, % 1.9'unun Teoman'ı, % 1.7'sinin Dursun Ali Erzincanlı'yı, % 1.4'ünün Ankaralı Namık'ı, % 1'inin Ebru Gündeş'i, % 0.9'unun Gece Yolcuları'nı, % 0.4'ünün Mustafa Demirci'yi, % 0.2'sinin de Neşet Ertaş'ı, en çok dinlediği sanatçı olarak belirttiği görülmektedir.

Not: Bu tabloda öğrenciler birden fazla sanatçı ismi belirttikleri için frekans ve yüzde toplamları verilmemiştir.

Bu bulgulara göre örnekleme grubunu oluşturan öğrencilerin en çok dinledikleri sanatçıların sırasının Ceza, Yusuf Güney ve Sagopa Kajmer olduğu söylenebilir.

Tablo 6.4.'de pop müzik ve rap müziğin en çok dinlenen müzik türleri olarak belirlenmesinin ardından, Tablo 6.5.'te de pop müzik ve rap müzik sanatçılarının en çok dinlenen sanatçıları olarak belirlenmesi doğrultusunda örnekleme grubunu oluşturan öğrencilerin dinledikleri müziklerin türleri ile dinledikleri sanatçıların paralel olduğu söylenebilir.

Tablo 6.6. Öğrencilerin dinledikleri ve sevdikleri sanatçıları kendilerine örnek alma durumları

Seçenekler	f	%
Hayır	237	56.8
Evet	180	43.2
Toplam	417	100

Tablo 6.6.'da örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 43.2'sinin dinlediği ve sevdiği sanatçıyı kendine örnek aldığı, %56.8'inin ise almadığı görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarıdan fazlasının dinlediği ve sevdiği sanatçıyı kendine örnek almadığı söylenebilir.

Tablo 6.7. Öğrencilerin dinledikleri ve sevdikleri sanatçıların kendilerine örnek aldıkları yönleri

Seçenekler	f	%
Tavır ve davranışları	61	33.7
Kıyafetleri ve görünümü	55	30.4
Konuşma şekli	38	21
Hayat tarzı	20	11
Müziği	7	3.9
Toplam	181	100

Tablo 6.7.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 33.7'sinin tavır ve davranış yönünden, % 30.4'ünün kıyafet ve görünüm yönünden, % 21'inin konuşma şekli yönünden, % 11'inin hayat tarzı yönünden, % 3.9'unun da müzik yönünden sevdiği ve dinlediği sanatçıları kendine örnek aldığı görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin en çok tavır ve davranış, daha sonra kıyafet ve görünüm yönünden sanatçıları örnek aldıkları söylenebilir. Kişilik gelişiminin devam ettiği ilköğretim döneminde sanatçıların öğrencilere örnek teşkil ettiği burada da gözlenmektedir.

Tablo 6.8. Öğrencilerin yaşadıkları çevrede müzik etkinliklerinin düzenlenme durumu

Seçenekler	f	%
Evet	210	50.5
Hayır	207	49.5
Toplam	417	100

Tablo 6.8.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 50.5'inin yaşadığı çevrede müziksel etkinliklerin yapıldığını, % 49.5'inin ise müziksel etkinliklerin yapılmadığını belirttiği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarısından biraz fazlasının yaşadığı çevrede müziksel etkinliklerin düzenlendiği söylenebilir. Öğrencilerin yaşadıkları çevrede müzik etkinliklerinin düzenlenme-düzenlenmeme durumu oranların birbirine çok yakın olması, öğrencilerin aynı şehirde yaşamalarına karşın, farklı sosyal çevrelerde buldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 6.9. Öğrencilerin yaşadıkları çevrede düzenlenen müzik etkinlikleri

Seçenekler	f	%
Konser	81	40.7
Festival	38	19
Okul Etkinlikleri	30	15.1
Düğünler	30	15.1
Çalgı Kursları	20	10.1
Toplam	199	100

Tablo 6.9.'da örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 40.7'sinin konserleri, % 19'unun festivalleri, % 15.1'inin okul etkinliklerini, % 15.1'inin düğünleri, % 10.1'inin de çalgı kurslarını yaşadığı çevredeki müzik etkinliği olarak belirttiği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunun, konserleri, yaşadığı çevredeki müzik etkinliği olarak gördüğü söylenebilir. Ayrıca, % 19'luk oranla ilde her yıl geleneksel olarak düzenlenen Sürmeli Festivali'nin de öğrenciler tarafından takip edildiği gözlemlenmiştir.

Tablo 6.10. Öğrencilerin yaşadıkları çevrede düzenli konser etkinlikleri yapılma durumu

Seçenekler	f	%
Hayır	235	56.4
Evet	182	43.6
Toplam	417	100

Tablo 6.10.'da örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 56.4'ünün yaşadığı çevrede düzenli konser etkinliklerinin yapılmadığını, % 43.6'sının ise yaşadığı çevrede düzenli konser etkinliklerinin yapıldığını belirttiği görülmektedir.

Bu bulgulara göre Tablo 6.9.'da en çok düzenlenen müzik etkinliği olarak belirlenen konserlerin, düzenli bir şekilde sunulmadığı söylenebilir. Yozgat ilinde düzenli faaliyet gösteren profesyonel ya da amatör bir müzik topluluğunun bulunmamasının, öğrencilerin çoğunluğunun düzenli konser etkinlikleri yapılmadığını belirtmesinin bir nedeni olduğu söylenebilir.

Tablo 6.11. Öğrencilerin konser dinlemeye gitme durumları

Seçenekler	f	%
Evet	342	82
Hayır	75	18
Toplam	417	100

Tablo 6.11.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 82'sinin konser dinlemeye gittiğini, % 18'inin ise hiç konser dinlemeye gitmediğini belirttiği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük çoğunun hayatında en az bir kere de olsa konsere gittiği söylenebilir.

Tablo 6.12. Öğrencilerin dinledikleri müzik tarzıyla ailelerinin dinlediği müzik tarzlarının birbirlerine benzeme durumu

Seçenekler	f	%
Hayır	310	74.3
Evet	107	25.7
Toplam	417	100

Tablo 6.12.'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 74.3'ünün, kendisinin ve ailesinin dinlediği müziklerin birbirine benzemediğini, % 25.7'sinin ise kendi dinlediği müzik tarzıyla ailesinin dinlediği müziklerin birbirine benzediğini belirttiği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun ailelerinden farklı müzikler dinlediği söylenebilir. Bu durumda öğrencilerin dinledikleri müzik tarzı üzerinde aileden çok çevre ve kitle iletişim araçlarının etkisinin olduğu sonucu çıkarılabilir.

Tablo 6.13. Öğrencilerin aileleri tarafından farklı müzik etkinliklerine teşvik edilme durumları

Seçenekler	f	%
Hayır	219	52.5
Evet	198	47.5
Toplam	100	100

Tablo 6.13.'te örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 52.5'inin aileleri tarafından farklı müzik etkinliklerine teşvik edilmediği, % 47.5'inin ise bu konuda ailelerinden teşvik aldıkları görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarıdan fazlasının aileleri tarafından farklı müzik etkinliklerine teşvik edilmediği söylenebilir. Müzik kül-

türünü oluşturan öğelerden biri olan aile ve yakın çevrenin etkisinin, burada yetersiz kaldığı gözlemlenmiştir.

Tablo 6.14. Öğrencilerin televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programları izleme durumları

Seçenekler	f	%
Evet	294	70.5
Hayır	123	29.4
Toplam	417	100

Tablo 6.14.'te örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 70.5'inin televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programları izlediği, % 29.4'ünün ise bu programları izlemediği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programları izlediği söylenebilir. Buna göre, örneklem grubundaki öğrencilerin, kitle iletişim araçlarının müzik konusunda her türlü etkisine açık olduğu yorumu da yapılabilir.

Tablo 6.15. Öğrencilerin televizyonda ve radyoda izledikleri müzik programları

Seçenekler	f	%
Klipler	126	45
Müzik yarışmaları	95	33.9
Müzik-eğlence programları	36	12.9
Klipler ve müzik yarışmaları	22	7.9
Konserler	1	0.4
Toplam	280	100

Tablo 6.15.'te örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 45'inin klipleri, % 33.9'unun müzik yarışmalarını, % 12.9'unun müzik-eğlence programlarını, % 7.9'unun hem klipleri, hem de müzik yarışmalarını, % 0,4'ünün ise konserleri izlediği görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun televizyonda ve radyoda müzikle ilgili olarak klipleri ve müzik yarışmalarını izlediği söylenebilir. Konser izlediğini söyleyenlerin oranının % 0.4 olarak gerçekleşmesi de göz önünde bulundurulursa, öğrencilerin tamamen kitle iletişim araçlarını, kitle kültürünün ve popüler kültürün birer bağımlısı haline geldiği de söylenebilir.

Tablo 6.16. Öğrencilerin televizyonda ve radyoda en çok yayınlanmasını istedikleri müzik türleri

Seçenekler	f	%
Pop müzik	161	40
Rap müzik	87	21.8
Rock müzik	34	8.5
Dini müzik-ilahi	28	7
Arabesk müzik	27	6.8
Türk halk müziği	27	6.8
Türk sanat müziği	16	4
Klasik batı müziği	9	2.3
Bütün türler	8	2
Yabancı müzikler	2	0.5
Caz müzik	-	-
Toplam	399	100

Tablo 6.16.'da örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 40'ının pop müziği, % 21.8'inin rap müziği, % 8.5'inin rock müziği, % 7'sinin dini müziği, % 6.8'inin arabesk müziği, % 6.8'inin Türk halk müziğini, % 4'ünün Türk sanat müziğini, % 2.3'ünün klasik batı müziğini, % 0.5'inin de yabancı müzikleri en çok yayınlanmasını istedikleri müzik türü olarak belirttiği görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin % 2'sinin tür ayırt etmeksizin bütün müziklerin yayınlanmasını istedikleri ve hiçbir öğrencinin caz müziğin yayınlanmasını istedikleri müzik türü olarak işaretlenmediği de görülmektedir.

Bu bulgulara göre örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun televizyonda ve radyoda en çok pop müziği yayınlarının yapılmasını istediği söylenebilir. Ayrıca bu bulgular ile Tablo 6.4.'te ulaşılan öğrencilerin en çok dinledikleri müzik türlerinin pop müzik ve rap müzik olduğu bulgularının örtüştüğü de dikkat çekicidir.

7. Sonuçlar ve Öneriler

Araştırma bulguları doğrultusunda;

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunluğunun günlük hayatında müzik dinlemeyi sevdiği, çoğunlukla eğlenme amacıyla müzik dinledikleri ve müzik dinlemek için genellikle boş zamanlarını kullandıkları,

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin müzik tarzı olarak en çok pop müzik ve rap müzik dinlemekten hoşlandıkları, buna bağlı olarak, sanatçılardan ise en çok Ceza ve Yusuf Güney'i dinledikleri, genel olarak popüler kültürün ürünü olan müzik türleri ve sanatçıları dinledikleri,

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarıya yakınının, dinlediği ve sevdiği sanatçıyı kendine örnek aldığı, çoğunluğunun sanatçıların tavır ve davranışları ile kıyafet ve görünümünü örnek aldıkları,

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin yarısının yaşadığı çevrede müziksel etkinliklerin yapıldığı, bu etkinliklerin çoğunlukla konserlerden oluştuğu, fakat bu etkinliklerin düzenli şekilde yapılmadığı ve öğrencilerin çoğunun daha önce konser dinlemeye gittiği,

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunluğunun, kendi müzik tercihleri ile ailesinin müzik tercihlerinin farklı olduğu, çoğunluğunun müziksel etkinliklere katılım konusunda ailesinden teşvik görmediği,

- Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin çoğunluğunun televizyonda ve radyoda müzikle ilgili programları izlediği, bu programlardan en çok klipleri ve müzik yarışmalarını tercih ettikleri, öğrencilerin çoğunluğunun televizyonda ve radyoda en çok pop müzik ve rap müzik tarzlarında program yapılmasını istediği, sonuçlarına ulaşmıştır.

Araştırma sonuçları doğrultusunda;

- Öğrencilerin iyi birer müzik dinleyicisi olmalarının sağlanması, bunun için de ilk olarak ailelerin çocuklarına farklı müzik türlerini dinleyecek ortamlar hazırlamaları,

- Ebeveynlerin çocukları kendi müzik tercihlerini belirleyene kadar belli bir müzik tarzını dayatmamaları, öğrencilerin buldukları ev ortamında onların müziksel gelişimini olumsuz etkileyecek müzik türlerini dinlememelerinin sağlanması,

- Ev ve okul ortamında, öğrencilere bilinçli ve programlı bir şekilde milli kültürümüzün ürünleri başta olmak üzere, evrensel ve sanatsal eserlerin dinletilmesi,

- Öğrencilerin aileleri tarafından konser, çalgı kursu, okul korosu gibi etkinliklere teşvik edilmesi,

- Öğrencilere müziğin bir boş zaman aktivitesi olmadığı, kültürel ve medeni bir gereksinim olduğu, bu gereksinimin en doğru ve sağlıklı bir şekilde giderilmesi gerektiğinin ebeveynler ve eğitimciler tarafından anlatılması,

- Belediyelerin halka açık müzik etkinlikleri, çalgı kursları, çalgı yapım kursları, belediye koroları, geleneksel festivaller gibi sosyal ve kültürel faaliyetleri daha sık düzenlemeleri,

- Ekonomik imkanları sınırlı olduğu için müziksel faaliyetlere katılamayan ailelerin katılımını sağlayacak ücretsiz konserler ve müzik eğitimi faaliyetlerinin yerel makamlar, sivil toplum örgütleri, kanaat önderleri ve hayırseverlerce planlanması ve uygulanması,

- Öğrencilerin en çok popüler müzikleri dinledikleri göz önüne alınarak, milli mü-

zik politikasının oluşturulması ve çocukların Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği öncelikli olarak milli müzik kültürümüzü sevmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması,

- Televizyon başta olmak üzere medyada eğitici müziksel programların ve yayınların artırılması, müziksel programların kültürel içerikli, gençlere ve çocuklara olumlu örnek teşkil edecek şekilde düzenlenmesi, çocuklara yönelik eğitici ve zevkli müzik programlarının hazırlanması,

- Kitle iletişiminin ve popüler kültürün yaygın olduğu toplumumuzda sanatçıların ve video klip kanallarının, kendilerini izleyen kitlenin büyük bir çoğunluğunun çocuklardan oluştuğunu bilerek daha özenli ve nitelikli yayınlar yapmaları,

- Özellikle çocuklar tarafından örnek alınan sanatçıların, yaşam tarzlarına, konuşma şekillerine, görünümüne, şarkı sözlerine ve icra ettikleri müziğin kalitesine daha çok dikkat etmeleri,

- İlgili kurumlarca daha sıkı tedbirler uygulanarak, çocukların kitle iletişiminin olumsuz etkilerinden korunmasının sağlanması,

- İlköğretim okullarında belirli gün ve haftaların daha çok etkinlik temelinde işlenmesi, her okulda mutlaka bir koro kurulması, müziksel etkinlikler mümkün olduğunca artırılarak, daha sosyal, güvenli ve müzik kültürüne sahip bireylerin yetiştirilmesinin sağlanması,

- İlköğretimde müzik ders saatinin haftalık bir saat olan mevcut hali öğrencilere yeterli müziksel bilgi, beceri ve kültürü vermeye yetmediğinden, müzik ders saatinin artırılması, önerilmektedir.

8. Kaynakça

1. ALTAY, E., Yozgat İlindeki İlköğretim Düzeyi Öğrencilerinin Müzik Profillerinin İncelenmesi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2009.
2. BULUT, D., İlköğretim II. Kademe Müzik Öğretmenlerinin Geleneksel Müziklerimizin Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar, Cumhuriyet Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Mayıs 2008, Cilt:32, No:1
3. DİNÇER, İ., Çocuk Gelişimi ile İlgilenenler İçin Müzik El Kitabı, Ya-Pa Yayınları, İstanbul, 1992.
4. DOĞAN, İ., Sosyoloji Kavramlar ve Sorunlar, Sistem Yayıncılık, İstanbul, 1996.
5. EROGLU, F., Davranış Bilimleri, Beta Yayınları, İstanbul, 2000.
6. KAPLAN, Ayten; Kültürel Müzikoloji, Bağlam Yayıncılık, İstanbul 2005.
7. OKTAY, A., Türkiye’de Popüler Kültür, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1997.
8. PAŞAOĞLU, S., Bulgaristan, Macaristan ve Türkiye’de Okutulan İlköğretim Müzik Dersi Kitaplarında Halk Kültürlerinin Yeri, Müzik Sempozyumu, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Nisan 14–16, Kayseri, 2005.

9. SUN, M., KATOĞLU, M., Türk Kalarak Çağdaşlaşma, Türkiye'nin Kültür Sanat Sorunları, Müzik Ansiklopedisi yayınları, Ankara, 1993.
10. UÇAN, A., İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1996.
11. UÇAN, A., Geçmişten Günümüze Günümüzden Geleceğe Türk Müzik Kültürü, Evrensel Müzikevi, 2. Basım, Ankara, 2005.
12. YURTSEVEN, G., Türkiye'de Müzik Eğitimi ve Müziko-Kültürel Kimlik, Toplum Bilim Dergisi, İstanbul, 2000.

EXTENDED ABSTRACT

Listening to the music, having the musical regard and preferences is required to know and develop. Also, knowing and developing occurs at the end of interactions and gains related to variations in a period of time. It is possible to identify this interaction and gain period as the culture.

According to Uçan (2005: 10), one of the most important dimensions, major branches and variables of culture is the music. Music has such targets as to make the child turn into creativeness, to develop the attention, to present concern and skill, to realize the existence in the community, to understand the social environment, to convert the ideas to behaviors (Dinçer, 1992: 77). In the sphere of these targets, it must not be considered that musical education is limited in the scope of formal and informal education, because the child gets experience of this respect. This experience is provided for the family. Accordingly, it is natural to observe that there are significant differences in perception, explanation, admiration and reminiscence of music between the individuals who complete their time from childhood to adulthood in different cultural environments. Cultural identity or individual cultural identity of a child takes form in consideration of cultural norms of the community where the family and the people have the influence on a child as from the maternity. The family and surroundings set the ground of "musical-cultural regards" that will be adapted by a child even before school age (Paşaoglu, 2005: 239-240).

The musical culture that is affected by modifiers such as common influence of mass medium, cultural transmission, economical factors and educational status may vary in the each individual. This study is aimed at determining followings;

- how are the students in the second class of primary education school in Yozgat affected by this variability?
- how do the musical preferences of these students improve?
- what are the results of these improvements?
- what are the musical profiles³ of the students in the second class of primary education school?

³**Musical Profile:** *Expresses the musical regards, preferences of individuals in the scope of economical, cultural, familial and social structures.*

The study is descriptive. The population of the study is the students in the second class of primary education in Yozgat; sample group is 417 second-class students from a private primary education school (Özel Ergin Koleji) with different socio-economical levels in Yozgat (2008-2009 Educational Period), a public school (Fatih Sultan Mehmet Primary Education School) and a public school (Gazi Mustafa Kemal Primary Education School) that is out of city centrum.

In the formation of hypothetic fundamentals of the study, literature search has been performed. In addition, a survey has been conducted to determine musical profiles of the students in the second class of primary education school in Yozgat. This survey has been developed by researchers. Expert opinion has been taken for determination of content validity of survey.

In the scope of study target, obtained inputs have been analyzed with statistical operations. For statistical analysis, SPSS packaged program has been used. Using mentioned packaged program, musical profiles of students have been determined. In this respect, frequency (f), percentage (%) calculations have been performed.

According to study findings, following results have been obtained;

- The majority of students in sample group is fond of listening to the music in their daily life, they listen to the music for fun and also they generally use their spare time to listen,

- The students in sample group generally love to listen to the popular and rap music as a musical genre, they mostly listen to Ceza and Yusuf Güney, they prefer the musical kinds and musicians which are the members of popular culture,

- Nearly half of students in sample group takes a leaf out of favorite singers; the majority of students follows behaviors and physical structure of favorite singers,

- Musical activities are performed in social environment of half of students in sample group, these musical activities comprise of concerts, but they are not regularly organized, and most students previously went to the concerts,

- Musical preferences of majority of students in sample group differ from musical preferences of their families, most students are not encouraged to join musical activities,

- Majority of students in sample group watch musical programs on TV or listen to the musical programs on the radio, they generally prefer music videos and musical competitions, majority of students would like to see popular music and rap music programs on TV and the radio.

According to study results, it is suggested that

- Family should create suitable atmosphere for students to be a good music listener and listen to different musical genres,

- Parents should not try to adapt a certain music genre till their children can determine their musical preferences, families should abstain from music genres that may

influence the children's musical development negatively in their homes,

- Especially the musical pieces of our national culture, universal and artistic pieces should be presented to the students in their home and school atmosphere,

- The students should be encouraged to join concerts, musical instrument trainings, school choir,

- Parents and educators show the students that the music is not only a "spare time activity", it is a cultural and civilized necessity, and this necessity should be met in the healthiest and truest way,

- Municipalities should organize social and cultural activities such as public musical activities, musical instrument trainings, instrument manufacture trainings, municipal choirs,

- Local authorities, non-governmental organizations, opinion leaders and beneficent should plan and apply free concerts and musical training activities for the participation of families which cannot participate in musical activities due to limited economical opportunities,

- Since the students generally listen to the popular music, national music policy should be created, and they should be encouraged to listen to Turkish Folk Music, Turkish Classical Music and especially national musical culture,

- Educational musical programs and broadcasts on TV and other media should be increased, musical programs should be arranged to be an example for young individuals and children, and also educational and amusing musical programs should be prepared for children,

- **The artists and video music channels should be aware that the majority of population, who watch these artists and channels, comprises of children, in this respect, these artists and channels should be more careful and create quality broadcasts,**

- Especially pacemaker artists for children should take care of their life style, speech, physical structure and lyrics, musical quality,

- Related authorities should take more serious precautions to protect the children from negative effects of mass media,

- Significant days and weeks should be organized in the way of special activities, each school should have a choir, musical activities should be increased to educate individuals with more social, reliable and musical culture,

- **The hours of music lesson should be increased, since weekly hour of music lesson in primary education schools cannot give students sufficient musical knowledge, skill and culture.**